

УДК 025.17:070 (477)

*Сергій Дригайло,
молодий науковий співробітник НБУВ*

Сучасний стан роботи з газетними фондами в провідних бібліотеках України

У статті розкрито значення газетних фондів у житті суспільства, їхнє формування, організація, збереження, реклама, використання, впровадження інформаційних технологій у бібліотеках, де проводилось опитування.

Ключові слова: анкетування, провідні бібліотеки України, їхня робота з газетними фондами, впровадження інформаційних і телекомунікаційних технологій, сканування, мікрофільмування, переведення в електронний формат рідкісних і цінних видань.

Значення газет у житті суспільства, за словами історика, академіка В. Ключевського, полягає в тому, що вони привчають читача задумуватись над тим, чого він не знає і знати про те, чого він не розуміє. А. Шопенгауер влучно відзначив, що газети — секундні стрілки історії.

Предметом газетної інформації є поточні події та факти, а самі газети — важлива складова частина фондів будь-якої бібліотеки, як наголошують дослідники — історичне джерело, спадщина українського народу [12; 13].

Газети формують інтегральний характер суспільного образу середовища, сприяють створенню єдиного інформаційного простору, який забезпечує широкий інформаційний обмін та взаємодію різних членів і груп співтовариства для спільної участі в конкретних напрямках соціальної діяльності з метою реалізації стратегії сталого розвитку суспільства [16].

Щоб в'ясувати стан роботи з газетними фондами в провідних бібліотеках України в 2008 р., нами було проведено дослідження шляхом анкетування фахівців 20 вітчизняних бібліотек: Львівської національної наукової ім. В. Стефаника, Харківської державної наукової ім. В. Г. Короленка, Національної історичної, Національної наукової медичної, Державної науково-педагогічної ім. В. О. Сухомлинського (Київ) та інших, а також 14 державних обласних універсальних, наукових.

У ході опитування ми прагнули отримати інформацію щодо стану формування, організації, збереження, реклами, використання газетних фондів у цих книгозбірнях, про категорії читачів, які ними користуються, наявність зведеного каталогу газет минулих років та тих, які передплачуються на поточний рік, можливість доступу до них через мережу Інтернет, про роботу зі сканування, мікрофільмування і переведення в електронний формат рідкісних і цінних періодичних видань.

На запитання, чи є відділ газетних фондів, періодики, якщо ні, то в яких структурних підрозділах бібліотеки вони розміщені, ми отримали таку інформацію. У Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського функціонує відділ газетних фондів, де співробітники комплексно опрацьовують їх. У науковому відділі періодичних видань Львівської національної наукової бібліотеки ім. В. Стефаника сконцентровано 80% газетного фонду. Окремі фонди є у відділі україністики та рідкісних видань. Сектор періодики Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка —

структурний підрозділ відділу обслуговування читачів. Газетний фонд розміщений у відділі зберігання фондів. У Дніпропетровській ОУНБ є відділ періодики, але галузеві газети розташовані у відповідних відділах: краєзнавчому, патентно-технічному, мистецтв. Галузеві фонди Сумської ОУНБ розміщені у відділах краєзнавчої літератури та бібліографії, технічної літератури, іноземної літератури, мистецтв, з питань сільського господарства, хоча у бібліотеці є відділ періодики. Функціонує аналогічний підрозділ у Донецькій ОУНБ, а у Волинській — сектор періодики відділу читальних залів, у Закарпатській — періодики відділу читальних залів, в якому розміщено фонд газет за останні п'ять років, інші газети — у відділі фондозбереження, краєзнавчі — у відділі краєзнавчої літератури. Відділу обслуговування Полтавської ОУНБ підпорядкований сектор читального залу надходжень періодичних видань. Галузева періодика зберігається у галузевих читальних залах. У Тернопільській ОУНБ газети галузевого спрямування отримують відділи: літератури іноземними мовами, обслуговування працівників сільського господарства, технічної літератури, краєзнавчої літератури та бібліографії; у Хмельницькій — сектор періодичних видань, окрім того, галузеві газетні фонди зберігаються у відділах: книгозбереження, мистецтв, літератури, іноземних мов, краєзнавчому, наукової бібліографії, виробничої літератури.

В інших бібліотеках ситуація така: у Національній історичній бібліотеці України зал періодики працює при відділі читальних залів, у Національній науковій медичній бібліотеці України газети поточного року зберігаються у читальному залі, а через рік передаються до загального книгозберігання, у Державній науково-педагогічній бібліотеці ім. В. О. Сухомлинського — у читальних залах, з питань бібліотечної справи — в Кабінеті бібліотекознавства, а потім передаються у книгозберігання. В Івано-Франківській ОУНБ газети за поточний рік знаходяться у спеціалізованих відділах бібліотеки, минулих років — у відділі книгозбереження. У Миколаївській ОУНБ кафедри видачі періодики існують у відділах: документів з гуманітарних наук, виробничої та природничо-наукової літератури. У підсобних фондах інших відділів газети зберігаються два роки, а потім надходять до відділу основного книгозберігання. У Рівненській ОУНБ газети розміщують у читальному залі у відділі обслуговування користувачів, а також у відділах: використання та збері-

гання документного фонду, інформації та документів виробничої тематики, обслуговування виробничої тематики, обслуговування документів іноземними мовами, акумуляції, краєзнавчих документів та бібліографії; у Чернігівській ОУНБ періодика — у галузевих відділах та відділах основного зберігання.

У структурних підрозділах десяти бібліотек, як з'ясувалось у ході опитування, доступу до мережі Інтернет немає, а у п'ятнадцяти через відсутність потрібної апаратури не проводиться сканування та переведення в електронний формат рідкісних і цінних газетних видань. У провідній вітчизняній бібліотеці НБУВ на електронні носії перенесено найбільш пошкоджені газетні видання, скануються ті, що надійшли у минулі роки, створено базу даних (БД) газет, які знаходяться у фондах НБУВ, розширюється доступ до їхніх електронних версій, а отже — кількість читачів [14].

Позитивний досвід у цьому напрямі здобули Львівська національна та Харківська державна бібліотеки. Короленківці сканують та переводять в електронний формат рідкісні й особливо цінні газетні видання, мікрофільмують їх з 1993 р. Так, створено копії таких видань: "Рух", 1918, "Харьковские губернские ведомости" за 1873—1916 рр., "Харьковский листок" за 1903—1905 рр., "Южный край" за 1890—1916 рр. Миколаївська ОУНБ здійснює певну роботу з відбору видань до Державного реєстру Національного культурного надбання (на сьогодні його електронна база даних нараховує 570 бібліографічних записів), а Харківська та Рівненська ОУНБ — зі сканування.

У Харківській державній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка є зведений каталог наявних і передплачених на поточний рік періодичних видань за 1980—2011 рр. "Харків друкований", надалі його вели лише в електронній формі. У Львівській національній науковій бібліотеці ім. В. Стефаніка є загальний каталог за алфавітом. А от у п'ятьох бібліотеках (нагадаємо, із 12, де проводилось опитування) він відсутній.

Нині вся інформація вноситься в електронний каталог. У Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського на сайті дається список передплачених і наявних газет на поточний рік. У Волинській ОУНБ створена електронна база назв періодичних видань, передплачених бібліотеками обласного центру. Дніпропетровська ОУНБ щорічно видає "Зведений каталог періодичних видань, передплачених провідними бібліотеками м. Дніпропетровська"; Івано-Франківська — покажчик "Періодичні видання, передплачені бібліотеками міста Івано-Франківська"; Миколаївська ОУНБ — щорічний друкований та електронний каталоги періодичних видань, які одержують бібліотеки обласного центру. Є зведені каталоги в Закарпатській, Кіровоградській, Рівненській, Полтавській, Сумській, Тернопільській, Хмельницькій ОУНБ.

На запитання, з якого року в фонді зберігаються газети, респонденти дали такі відповіді: НБУВ: українські — з 1818 р., російські — з 1732 р., іноземні — з 1728 р.; Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаніка — з початку XIX ст.; Харківська державна наукова бібліотека — із 1759 р.; Миколаївська ОУНБ — із 1869 р., Кіровоградська — із 1917 р.; із 1943 р. — в одній бібліотеці, із 1944 р. — у п'ятьох бібліотеках, із 1947, 1948 рр. — по одній бібліотеці.

Облік річної видачі газет у деяких бібліотеках, як засвідчили відповіді, не ведеться, а в тих, де його налагоджено, вимальовується така картина: в НБУВ у користування читачам надано 41 138 примірників, у Харківській державній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка — 765 151, у Полтавській ОУНБ — 147 000, Чернігівській ОУНБ — 83 000, у Державній науково-педагогічній бібліотеці України ім. В. О. Сухомлинського — 81 260, Дніпропетровській ОУНБ — 78 789, Закарпатській — 72 506, Кіровоградській — 68 489, Тернопільській — 62 282, Хмельницькій — 58 732, Івано-Фран-

ківській 21 009, Харківській ОУНБ — 7767, Національній історичній бібліотеці України — 10 258.

Серед газет, які користуються найбільшим попитом у НБУВ, опитувані назвали: з дореволюційних видань: "Санкт-Петербургские ведомости", "Рада", "Дело", "Киевлянин", "Киевская мысль", "Киевский телеграф", "Новое время"; за 20—30-ті рр. минулого століття: "Вісті", "Пролетарська правда", "Комуніст", "Більшовик", "Культура і побут", "Відродження", "Нова Рада", "Робітничая газета"; "Нове українське слово", "Українське життя", "Літаври", "Краківські вісті" (виходили на території, окупованій фашистами). Респонденти-працівники Львівської національної бібліотеки ім. В. Стефаніка зазначили, що в їхніх читачів дуже популярні газети, що виходили до 1939 р.

"Урядовий кур'єр", "Дзеркало тижня", "День", "Бізнес", "Дело", "Все о бухгалтерском учете", "Деловая столица", "Авизо" очолюють список найпопулярніших сучасних видань [5]. Найзапитуваніші у бібліотеках, як показали результати анкетування, є центральні газети "Голос України", "Урядовий кур'єр", "Літературна Україна", "Молодь України", "2000", "День", "Сільські вісті", "Селянська правда", "Фермерське господарство", "Правда України", "Факти", "Наша дача", "Комсомольська правда в Україні"; російські "Правда", "Известия", "Труд", "Московский комсомолец", "Совершенно секретно".

В обласних і міських бібліотеках також популярні місцеві, у тому числі вечірні, а також краєзнавчі газети. У Державній науково-педагогічній бібліотеці України ім. В. О. Сухомлинського — "Педагогічна газета", "Початкова школа", "Управління освітою", "Шкільний світ", "Розкажіть онуку", "Дитячий сад", "Учительская газета"; у Національній науковій медичній бібліотеці України — "Аптека Ваше здоров'я", "Здоровий образ життя в Україні", "Здоров'я України", "Исцеление", "Медицинская газета", "Народный целитель", "Новости медицины и фармации", "Українська медична газета".

Дослідження показало, що робота з газетними фондами постійно ведеться в усіх бібліотеках, виходячи із традицій, умов, можливостей, необхідності. Організаційно цю роботу виконують структурні підрозділи бібліотеки. Це і відділи газетних фондів, періодичних видань, відділи обслуговування, спеціалізовані відділи бібліотеки, сектори періодичних видань, читальні зали. Як правило, в ОУНБ газети у відділах та секторах періодики і пунктах обслуговування зберігаються від 2 до 5 років, а потім передаються у відділ фондозберігання. Читачам видають як газетні, так і журнальні видання.

Метою анкетування став й аналіз "мовного і головного зриву" видань, наявних у фондах бібліотек. Ось що він показав: у НБУВ зберігається 214 789 річних комплектів, у Харківській державній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка — 21 362. В ОУНБ: Дніпропетровській — 21 546 підшивок, Полтавській — 6243 річних комплекти, Харківській — 2717; в Державній науково-педагогічній бібліотеці України ім. В. О. Сухомлинського — 779. Щодо кількості примірників дали відомості такі бібліотеки: Національна наукова медична бібліотека України — 52 880, ОУНБ: Дніпропетровська — 21 546, Харківська — 21 362, Волинська — 9070, Кіровоградська — 8145, в інших бібліотеках зберігається від 4430 до 7134 примірників. А от про кількість примірників газетного фонду співробітникам важко було відповісти, оскільки у деяких бібліотеках такий облік не ведеться, а в інших обліковується в підшивках, річних комплектах.

У відділі газетних фондів НБУВ є українські газети з 1818 р., російські — з 1732 р., іноземні — з 1728 р.; у Харківській державній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка — з 1759 р.; у Львівській національній науковій бібліотеці ім. В. Стефаніка — з XIX — першої половини XX ст.; у Ми-

колаївській ОУНБ — "Судебный вестник" з 1869 р.; у Кіровоградській ОУНБ — з 1917 р. У всіх інших бібліотеках в основному газетний фонд з повоєнних років. У загальному фонді бібліотек газети становлять від 0,15 до 0,53%.

У фондах НБУВ — 214 789 комплектів газет, у Львівській національній науковій бібліотеці ім. В. Стефаника зберігається 5000 назв кирилицею і 2500 латиницею, у Харківській державній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка — 3000 назв. Потім за кількістю назв ідуть такі ОУНБ: Дніпропетровська — 1523 назви, Рівненська — 689, Полтавська — 624, Харківська — 522. В інших бібліотеках, де проводилось анкетування, зберігається від 46 до 448 назв. Простежується тенденція залежності кількості отримуваних назв газет від надходження обов'язкового примірника документів, як місцевого, так і всеукраїнського.

Основні мови, на яких було надруковано газети, наявні в бібліотеках, де проводилось опитування: українська, російська, англійська, німецька, французька, польська, іспанська, а також болгарська, румунська, словацька, чеська, фінська, сербська, грецька, португальська, вірменська, корейська, китайська, монгольська, кримсько-татарська та інші.

У ГОСТ 7.20—2000 "Библиотечная статистика", який в Україні чинний як міждержавний, зазначається, що основними одиницями обліку для всіх видів документів є примірник і назва, а далі вказано додаткові одиниці обліку — річний комплект, переплетена одиниця (комплект, підшивка і метрополія). Основними одиницями обліку обсягу газет є їхній річний комплект, який підлягає постійному зберіганню у фонді, і назва комплектів видання за всі роки його надходження у фонд незалежно від зміни назви видання. У примітці відзначається, що додатково допускається облік обсягу фонду в номерах (для непереплетених газет) і підшивках (переплетених одиницях), одиницями обліку одержаних (разових) газет служать примірник (номер, випуск) і назва газети [3], зазначається у п. 4, 2, 3 наведеного стандарту.

Облік видавання газет у деяких бібліотеках не здійснюється, в інших — у підшивках, примірниках. Відсоток газет у загальній книговидачі бібліотек становить від 1,5 до 3,6%. Як показує аналіз, у читачів ці періодичні видання користуються значним попитом і це при тому, що інформацію з газет і про газети вони отримують з Інтернету. У ході анкетування було виявлено таку закономірність: у бібліотеках, де отримується більше назв газет, спостерігається і більша видача.

За період незалежності досліджувані бібліотеки отримують від 50 до 4140 назв газет щорічно. Джерела комплектування газетного фонду такі: обов'язковий примірник, передплата через "Укрпошту", фірму "Періодика", ППП "Ідея", АТЗТ "Саміт", видавничо-книготоргову фірму "Кондор", Державне підприємство "Преса", ТОВ "Топ-Преса" (м. Миколаїв), редакції українських газет, об'єкти видавничої справи, книгообмін, дарунки громадських організацій, користувачів, Посольств Франції, США, Нідерландів.

Газетним фондом користуються практично всі читачі, які записані до бібліотеки. Їх цікавлять найрізноманітніші актуальні теми, які виникають у процесі роботи в різних галузях знань, у тому числі викладацькій, виховній, науково-дослідній, конструкторській, видавничій та у сфері обслуговування, інші питання, які хвилюють суспільство та громадян [2]. На жаль, у деяких бібліотеках застаріла техніка, що ускладнює їхню роботу. Це спричинено браком коштів на придбання новітніх програмних і технічних засобів для впровадження інформаційних і телекомунікаційних технологій у роботу установ. Нині, в умовах інформатизації та переходу до суспільства знань, все більше газет передплачується і видається в електронній формі, в Інтернеті наявні газети як платні, так і безплатні, що потрібно враховувати при комплектуванні бібліотечних газетних фондів. Однак на

додаткове державне асигнування годі очікувати. Як зазначив у звіті Правління благодійної організації "Українська асоціація видавців та книгорозповсюджувачів" на щорічних зборах членів асоціації її президент Олександр Афонін, останній раз кошти з державного бюджету на закупівлю книг для поповнення фондів виділялись у 2008 р. [1], тобто у тому, коли проводилось анкетування, тож у наступні роки ситуація не змінилась на краще. Якщо на книги не вистачає грошей, то навряд чи вони є на комплектування комп'ютерної технікою. Доводиться розраховувати лише на кошти Міжнародного фонду "Відродження", "Фундацію Білла і Мелінди Гейтс", які фінансують комп'ютеризацію українських бібліотек. 620 бібліотек України, переважно сільських, нещодавно стали переможцями конкурсу, організованого Міжнародним фондом "Відродження", Українською бібліотечною асоціацією та корпорацією "Майкрософт" у рамках реалізації програми "Бібліоміст" [2], винагорода за це — комплект комп'ютерної техніки: чотири комп'ютери, принтер, сканер, пристрій безперервного живлення і веб-камера. Організатори проекту взяли за мету до 2015 р. обладнати сучасною комп'ютерною технікою 16 тисяч публічних бібліотек України, для його реалізації корпорація "Майкрософт" безоплатно надасть переможцям уже названого конкурсу програмне забезпечення на 9 млн доларів США, що дасть змогу вирішити проблему комп'ютеризації бібліотек, а це, в свою чергу, спростить їхню роботу, зосібна й підрозділів, де зберігаються газетні фонди. Однак розраховувати лише на благодійні зарубіжні організації не солідно, більше того — принизливо. Та й виділених ними коштів на 18 тисяч бібліотек, які знаходяться у підпорядкуванні Міністерства культури, не вистачить.

Бібліотеки — серцевина інформаційного суспільства, розвитку якого, на перший погляд, держава приділяє належну увагу. Чотирнадцять років тому прийняті Закони України "Про Національну програму інформатизації", "Про концепцію Національної програми інформатизації" [10; 11], п'ять років тому — "Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007—2015 роки" [12], Указ Президента України "Про заходи по розвитку Національної складової глобальної мережі і забезпеченню широкого доступу до цієї мережі" [9], низка постанов Верховної Ради ("Про затвердження завдань Національної програми інформатизації на 2006—2008 роки" від 4.11.2005 № 3075-IV, "Про консультативну раду з питань інформатизації при Верховній Раді України" від 04.02.1998 № 77/98-ВР, "Про рекомендації парламентських слухань з питань інформаційного суспільства в Україні" від 01.12.2005 № 3175-IV); Кабінету Міністрів України ("Про затвердження Порядку локалізації програмних продуктів (програмних засобів) для виконання Національної програми інформатизації" від 16.11.1996 № 1815). Проте мало прийняти закони та постанови, потрібно забезпечити їхнє виконання, контроль, відсутність чого й стала причиною неналежної дієвості законодавчої бази. На прикладі роботи бібліотек, у тому числі й їхніх відділів газетних фондів, можна спостерігати негативні наслідки неувagi до комп'ютерного оснащення книгозбірень. Зупинимось на такому аспекті, як сканування, мікрофільмування і переведення в електронний формат рідкісних і цінних газетних фондів. На жаль, як видно із відповідей наших респондентів, цей напрям роботи потребує удосконалення, адже на час опитування (а це, нагадаємо, 2008 р.) вони здійснювались лише у кожній четвертій з тих, де проводилось дослідження, зокрема — НБУВ, Львівській національній науковій бібліотеці ім. В. Стефаника, Харківській державній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка, розпочали цю роботу Рівненська і Харківська ОУНБ. Співробітники інших бібліотек, де така робота не ведеться, відповіли, що причина — у відсутності коштів. Зайве говорити про актуальність впровадження комп'ютер-

них технологій (сканування, мікрофільмування і переведення в електронний формат рідкісних і цінних газетних фондів), адже це уможливило вирішення одночасно таких важливих завдань, як їхнє збереження та інтенсивне використання. Хоча, незважаючи на відсутність коштів у нашій країні, у міру можливостей працювали над цим, орієнтуючись на затверджену ЮНЕСКО програму "Пам'ять світу" (2000) [7], спрямовану на збереження історичної та культурної спадщини людства, нагромаджених ним духовних цінностей, розповсюдження інформації та сприяння доступу до інтелектуальних скарбів світу. Для виконання цієї програми приєдналися й українські бібліотекарі [8]. В Україні розроблена концепція Національної програми збереження документальних фондів України.

У ході опитування з'ясувалося і вирішення проблеми координації та кооперації зусиль бібліотек щодо опрацювання наявних в їхніх фондах газет, а також тих, які надійшли в поточному році, інформування про них читацького загалу. Значна роль у цьому належить зведеним каталогам періодичних видань, у тому числі й газетним, вони ведуться у різних варіантах (по місту і регіону) та форматах (паперовому та електронному). Для прикладу звернемось до досвіду ХОУНБ. Вона ще у 2000 р. приступила до створення зведеного каталогу періодичних видань, де відображаються відомості про їхню наявність у 32 бібліотеках Харкова та області, у тому числі й книгозбірнях вищих навчальних закладів. Доступ до зведеного каталогу в електронному вигляді надається на сайті Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка. Оскільки зведені каталоги періодичних видань, у тому числі й газет, виконують інформаційну, координаційну і кооперативну функції, можливо, необхідно створити зведений каталог періодичних видань, отримуваних у поточному році провідними бібліотеками України.

Зрозуміло, що за час, який пройшов після дослідження, робота з газетними фондами в бібліотеках, де воно проводилось, змінилася на краще, особливо з впровадження інформаційних телекомунікаційних технологій та застосування оргтехніки.

Як підсумок, можна відзначити, що серед анкетованих бібліотек провідну роль у роботі з газетними фондами відіграють НБУВ, Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника і Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка, досвід яких доцільно використати й іншим книгозбірням.

Список використаної літератури

1. Афонін О. Звіт про діяльність Правління Благодійної організації "Українська асоціація видавців та книгорозповсюджувачів" за період з 24 лютого 2011 року до 16 лютого 2012 року / Олександр Афонін // Вісник Книжкової палати. — 2012. — № 2. — С. 9—14.
2. *Бібліоміст* // Вікіпедія. — Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki>. — Назва з екрана.
3. ГОСТ 7.20—2000. Система стандартів по інформації, бібліотечному и издательскому делу. Библиотечная статистика. — Взамен ГОСТ 7.20—80, ГОСТ 7.41—82. — М. : Изд-во стандартов, 2001. — С. 7.

4. Грінчак Т. Використання інформації Інтернет-видань як засіб підвищення ефективності інформаційно-аналітичної та управлінської діяльності / Т. Грінчак // Бібліотечний вісник. — 2006. — № 3. — С. 7—10.
5. Дригайло С. В. Газетный фонд Национальной библиотеки Украины им. В. И. Вернадского: формирование, моделирование и использование / С. В. Дригайло // Научные и технические библиотеки. — 2012. — № 4 — С. 29—37.
6. Кононченко Л. Впровадження новітніх комп'ютерних технологій для забезпечення інформаційних потреб користувачів бібліотек України : [на прикладі НБУВ] / Л. Кононченко // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. — 2005. — Вип. 14. — С. 353—361.
7. Муха Л. Колекційні фонди НБУВ як об'єкт національного надбання і проблеми збереження та перспективи їх вирішення / Л. В. Муха // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2008. — № 4. — С. 39—42.
8. Онищенко О. С. Українські бібліотеки у 90-роках ХХ століття. Основні тенденції розвитку та напрями діяльності / О. С. Онищенко // Бібліотечний вісник. — 2009. — № 4. — С. 12—23.
9. Про заходи по розвитку Національної складової глобальної мережі і забезпеченню широкого доступу до цієї мережі : Указ Президента від 31 липня 2000 року № 928/2000. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/928/2000>. — Назва з екрана.
10. Про концепцію Національної програми інформатизації : Закон України № 75/98-вр від 4 лют. 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 27/28. — С. 494—509.
11. Про Національну програму інформатизації : Закон України № 74/98-вр від 14 лют. 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — № 27/28. — С. 18.
12. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007—2015 роки : Закон України № 537-V від 9 січня 2007 року // Відомості Верховної Ради України. — 2007. — № 12. — С. 511.
13. Рудий Г. Я. Періодика України 1917—1940 роки, як історичне джерело / Г. Я. Рудий // Бібліотечний вісник. — 2008. — № 1. — С. 29—35.
14. Рудий Г. Я. Газетна періодика — джерело вивчення проблем української культури 1917—1920 роки / Г. Я. Рудий. — К. : Ін-т історії НАН України, 2000. — 441 с.
15. Самохіна Н. Ф. Колекційні зібрання газетних видань в Національній бібліотеці України ім. В. І. Вернадського / Н. Ф. Самохіна // Документознавство. Бібліотекознавство, інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики : зб. матеріалів Шостої міжнар. конф. — К., 2009. — С. 300—302.
16. Ступак В. Н. Інформаційність українських газет / В. Н. Ступак // Вісник Книжкової палати. — 1997. — № 2. — С. 8—11.

В статтє раскрыто значеніє газетных фондов в жизни общества, их формирование, организация, сохранность, реклама, использование внедрения информационных технологий в анкетированных библиотеках.

The article reveals the importance of newspaper funds in society, formation of these funds, organization, safety, promotion, use, the introduction of information technology in libraries passed the questioning.

Надійшла в редакцію 8 травня 2012 року